

ความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุกะเหรี่ยง

ยุทธการ ประพากรณ์
ศูนย์อนามัยที่ 8 อุตรดิตถ์

ความรอบรู้ด้านสุขภาพ เป็นทักษะที่จำเป็นในการควบคุมภาวะสุขภาพ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาหาความสัมพันธ์ (descriptive correlational research) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพในผู้สูงอายุกะเหรี่ยง ซึ่งเป็นกลุ่มที่เข้าถึงความรู้ด้านสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพที่น้อยกว่ากลุ่มผู้สูงอายุในเขตเมือง เนื่องจากการเข้าถึงบริการสุขภาพยังไม่เอื้ออำนวย อีกทั้งยังเป็นกลุ่มที่มีประเพณี วัฒนธรรมและภาษาที่เฉพาะตน กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้สูงอายุกะเหรี่ยง ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 88 ราย ในระหว่างเดือนธันวาคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2560 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) ตามคุณสมบัติที่กำหนดและยินยอมเข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้ โดยการวิจัยในครั้งนี้ได้ขอรับรองจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมวิจัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามความรอบรู้ด้านสุขภาพในผู้สูงอายุ ที่มีค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) เท่ากับ 0.86 แบบสอบถามพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงที่มีความเสี่ยงต่อโรคเรื้อรังที่มีค่าความเชื่อมั่น (reliability) เท่ากับ 0.85 และแบบสอบถามความรอบรู้ด้านสุขภาพในผู้สูงอายุ ที่มีค่าความเชื่อมั่น (reliability) เท่ากับ 0.83 ซึ่งเครื่องมือทั้งหมดผ่านกระบวนการแปลย้อนกลับ (back translation) จากภาษาไทยเป็นภาษากะเหรี่ยงจากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทยและภาษากะเหรี่ยง วิเคราะห์คะแนนระดับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ และระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ความสัมพันธ์ระหว่างความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพวิเคราะห์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ สเปียร์แมน (Spearman's correlation coefficient) ผลการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีความรอบรู้ด้านสุขภาพอยู่ในระดับต่ำร้อยละ 57.95 ($\bar{X}=27.13$, $SD=8.15$) มีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง ร้อยละ 78.41 ($\bar{X}=118.86$, $SD=16.18$) และความรอบรู้ด้านสุขภาพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.60$ $p < .001$) ซึ่งข้อมูลจากการวิจัยสามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ในการส่งเสริมให้มีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพและความรอบรู้ด้านสุขภาพในการปรับพฤติกรรมสุขภาพให้เหมาะสมต่อไป

คำสำคัญ : ความรอบรู้ด้านสุขภาพ, พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ, ผู้สูงอายุกะเหรี่ยง